

TEOLOŠKA SINTEZA SV. KATARINE SIJENSKE

Dr Jordan Kuničić

Poznavaoi Katarininih djela s lakoćom konstatiraju da Katarina nije napisala sistematske teologije. G. Pasquali piše da Katarina iznosi samo neke važne, osnovne istine. Ona te istine osvjetljuje pozivajući se na Sv. pismo i predaju. Uvijek je zainteresirana da rječito i toplo pozove na vršenje odgovarajućih dužnosti. Da i ne govorimo kako je zabrinuta za povijesne događaje svoga vremena, pa nezdravu stanju želi pružiti idejni i praktični lijek.¹

Ima pisaca koji pišu o Katarininoj teološkoj sintezi, ali se ne trude da označe u čemu vide tu teološku sintezu.² A potrebno je vidjeti koji je to viši pojam na koji ona svodi svoje teološko umovanje. Možemo li govoriti o nekom organskom jedinstvu njene teologije? Glavno djelo, pod naslovom *IL LIBRO* ili *IL DIALOGO* sadrži četiri rasprave, naime: o spoznaji ili razlikovanju dobra i zla, o molitvi, o providnosti i o poslušnosti. Opstoji li među tim elementima neka unutarnja veza? Mogu li se svesti na jedan viši pojam, u jednu cjelinu, ili neku osnovnu tezu?

Bez sumnje, te četiri ideje predstavljaju žive temelje među kojima kola život. Upoznavši Boga, duša ne može a da mu se ne obrati molitvom; ta molitva je prvo tepanje čovjeka kao stvorenja prema Bogu Stvoritelju. U tom istom osjećaju ovisnost nalazi se povjerenje i predanost u providnost, a kao uvjet da život između duše i Boga pravilno funkcionirati bez sumnje je trajna podložnost Bogu. U tim je točkama životni poziv kršćanina. O tim faktorima ovisi njegov sudbina, time i sudbina svijeta. Čovječanstvo će uvijek moći prosuđivati svoj stupanj integralne kulture i sreće prema svome odnosu prema Bogu. Koliko više Boga u kulturi, toliko više sreće za čovjeka.

Teologija kao doživljaj

Pogledajmo malo 1. poglavlje knjige *IL DIALOGO* ili *IL LIBRO*. Katarina počinje s dinamičnim faktorom želja za čašću Božjom i za spasom duše. To je njezin poziv, *raison d'être* njena života. Tko želi

¹ G. PASQUALI, *S. Caterina da Siena*, u kolekciji *Sentire Ecclesiam*, 1961, izd. Herder-Paoline, sv. I, str. 420.

² P. R. SPIAZZI, *La sintesi Cateriniana della teologia*, u *L'osser. Romano*, od 3. X 1970.

raditi u tom pravcu, mora se prije svega ukrasiti krepostima, a kreposti se ne mogu postići ako čovjek ne uđe u sebe, ako ne upozna sebe i djelo Božje u sebi.

O kojoj se spoznaji radi? O spoznaji ljubavi, tj. o spoznaji koja nastoji upriličiti život prema onome što upozna i time sebe i svoj život »obuču u istinu«. Prema tome, Katarina ide za tim da život odgovara zamisli Božjoj, da bude *istinuit* u punom smislu te riječi, To je spoznaja dinamične, aktivne naravi, transformatorska, jer ona stvara jedini istinski novi život.

A kako doći do te spoznaje? Predajući se molitvi, poniznoj i ustrajnoj, utemeljenoj na »spoznaji sebe i Boga«. Takva molitva sjedinjuje dušu s Bogom, slijedeći pri tome primjer Propetoga. Što se događa? Bog se obazire na tu želju, na tu ljubav i dobru volju i čovjeka čini »un altro sé« (drugim ja), čovjek postaje »un altro lui«.

Katarina se ne boji potkrijepiti svoju tvrdnju Sv. pismom. Krist je naglasio da je vršenje njegovih zapovijedi sinonim za ljubav. Ljubav se dokazuje u vršenju zapovijedi, one su kao test ljubavi. A zapovijedi sa svoje strane učvršćuju i umnažaju ljubav. Tko se tač^o sjedinjuje s Kristom posredstvom žive i egzistencijalizirane ljubavi, bit će ljubljen od Krista i on će mu »objaviti sama sebe« (Iv 14,21). Taj će biti jedno s Kristom, a Krist jedno s njime.

Tu se pokazuje čovjekova veličina. Čovjek stvoren na sliku i priliku Božju ukrasuje se svadbenim ruhom, krepostima, ljubavlju. On postaje jedno s Bogom, jer se odrekao svoje volje, obukao se i sjedinio s Božjom voljom i postao »un altro me« — govori Gospodin. To je, prema jasnim riječima svetice, krajnji cilj znanja i djelovanja: sjedinjenje s Bogom na zemli. I u tome je spoznaja i životna istina čovjekova.

Ali ta se »spoznaja ljubavi« ne zaustavlja na sebi. Ljubav ne bi bila ljubav kada se ne bi prelila na drugoga. Kršćanin živi na veresiju. On je pozvan da Bogu vrati dug time da se žrtvuje za bližnjega u svim vrstama djelotvorne ljubavi. Međutim, treba opsluživati osnovni uvjet za taj apostolat ljubavi. A koji je to uvjet?

»Duša ne može drugome koristiti naukom, primjerom ni molitvom ako prije nije dokazala ljubav prema sebi«, tj. stekla kreposti, i time najprije koristila sebi. Što ne znači drugo nego da, prije nego se posveti apostolatu apostol mora u praksi ili doživljaju kontemplacije sebe oboružati krepostima, bez kojih bi bio kao »mjed što ječi, ili praporac što zveči« (1 Kor 13,1) Njegovo bi djelo ostalo neefikasno. Svetost apostolata traži svetost apostola, jer nitko ne daje Boga drugomu ako ga sam nema. Duše se posvećuju jedino u ozračju svetosti apostola-posvetitelja.

Iz ovih riječi za sada izvodim zaključak: Katarinina teologija posjeduje jedinstven ključ, vrhovnu ideju, najviši nazivnik, i svi su njeni zaključci pravi izvodi iz te ideje. Njena je teologija uistinu prava sinteza, organska cjelina. Odlazna je točka: poetska spoznaja sebe i Boga, oboružana krepošću, koja se konformira Kristu i predaje apostolatu za čast Božju i spas duša. Time je teologija prerasla u spas

duša. Time je teologija prerasla u život. Postala je praktična, životna, znanost spasenja, život.

Teolozi govore o teologiji, osobito o moralci, kao o *doživljaju*.³ Ono što se zna o Bogu ili životnom cilju, nastoji se pretvoriti u život. Moralna, ili općenito teološka vrednota prelazi nekako u strukturu onoga koji je tako doživljuje. Pavlu je Krist bio život (Fil 1,21), u njemu kao da je živio Krist (Gal 2,20). Da li će netko teologiju općenito, moralnu napose, pretvoriti u doživljaj, to ovisi o njegovu nastojanju i Božjoj milosti. Time teologija postaje dinamična, kao život koji trajno raste. Da teološka moralna postane što brže i što efikasnije doživljaj, moralisti nastoje pisati priručnike više kerigmatične naravi, tj. prikazivati je tako da je propovjednici i ispovjednici mogu izravni primijeniti u apostolatu.⁴

Katarini se Bog objavljuje, i ona tu svoju objavu Boga iznosi u svojim djelima. Ono što iznosi o Bogu, za nju postaje životna norma, sve to ona prenosi u život. Kao da svjesno usvaja Tominu nauku o životnoj ulozi znanja o Bogu. Ta Bog je za čovjeka cilj života, i čovjek je pozvan da svoj život i svoje djelovanje udesi tako da Boga nekako »osvoji«.⁵ Time je Katarina ostavila divan primjer kako spoznaju o Bogu moramo pretvarati u život. To ne znači da se iz njezinih djela ne može lučiti ono što ona iznosi o Bogu ili o čovjeku u teoretskom prostoru, to se ostvaruje u svakom iznošenju nauke, ali Katarina se ne zaustavlja na znanju, ona teži da znanje prijeđe u život.

Prvenstvo negativne ili pozitivne metode?

Odlazna točka Katarinina teološkog umovanja jest: poetska (praktička, vitalna, dinamična) spoznaja sebe i Boga. To je kao neka habitualna sposobnost introspekcije. Duša nalazi sebe u sebi. Tu otkriva svoju bijedu, pa se rađa osjećaj poniznosti. Ali duša se želi popeti naviše, na veću savršenost. Kako? Mora stalno paziti da li se razvoj ili rast odvija u znaku vjere, u skladu s vjerom. Razum je oko duše, vjera je njegova zjenica (PISMO 51). Tom se spoznajom razvija vjera, razvija se i dolazi do svoje zrelosti zapravo milost primljena na krštenju. Ali razum i vjera traže funkcioniranje svih kreposti, i na taj su način razum i vjera garancije da je duša na putu istine (PISMO 64). Katarina sve to prikazuje ovako: »Potrebno je svjetlo, i treba hodati putem spoznaje sebe i Božje dobrote u nama, mrzeći grijeh i prigrbljujući krepost. To je put i sobica gdje duša uči nauku Propetoga. U ovoj kući spoznaje nas samih i Boga nalazimo sredstvo da operemo svoju dušu« (PISMO 87).

Važno je znati da ove dvije spoznaje sačinjavaju jednu, jer jedan je spoznajni princip (PISMO 340). Spoznaja sebe bez spoznaje Boga bacila bi dušu u očaj, a zaustavljati se samo na dokazima Božje dobrote

³ J. KUNIČIĆ, *Znanost spasenja*, Zagreb 1967, sv. I, br. 8 g.

⁴ B. HÄRING, *La loi du Christ*, 1957, sv. I, str. 17.

⁵ SV. TOMA, I P, q. 1, a. 1, i 3.

u nama dovelo bi nas do preuzetnosti (PISMO 23;51 itd.). Ali, kao što noć prethodi danu, slično i spoznaja sebe mora prethoditi spoznaji Boga, tj. prije moramo poznati svoju bijedu i poslije prijeći na spoznaju Božje dobrote u nama (PISMO 365). Tko ne pozna sebe, ne može poznati ni Boga (PISMO 272). Spoznaja sebe disponira na spoznaju Boga kao što poniznost disponira na svetu ljubav.

Pitamo se: Smijemo li ovu Katarininu nauku povezati s problemom što se postavlja u moralci i asketici, naime: da li treba prije odstraniti grijeh (tamu) ili sticati krepost (svjetlo)? Da li dati prvenstvo negativnoj metodi ili pozitivnoj? Može li se Katarinino naučavanje uklopiti u tu problematiku?

P. G. D. Urso odgovara da se te dvije spoznaje mogu usporediti s negativnim i pozitivnim aspektom naše stvarnosti.⁶ Razumije se, nadođaje on, da se te dvije spoznaje, kao negativan i pozitivan aspekt, ne smiju rastaviti, ali ne smije im se ni red pobrkati. Najprije treba odstraniti tamu, grijeh koji je u nama, i na tom temeljiti pravilno uzlaženje do spoznaje Boga.

Radije bih rekao da Katarinino umovanje polazi od druge točke, od antropološke intonacije. Njoj je stalo upoznati sebe i Boga da može sebe upriličiti Bogu po Kristovu uzoru. Spoznaja sebe, iako prvotno znači spoznaju svoje bijede, uključuje i pozitivan aspekt: sticanje kreposti i u isti mah spoznaju Boga. Ali Katarina slijedi genetički put: od čovjeka prema Bogu, rekli bismo: ona slijedi induktivnu metodu. Drugačije nije mogla ni postupati, jer njoj je bila na srcu teologija kao doživljaj. Nije se bavila sistematsko-akademske izlaganjem nauke, nego prikazivanjem svoga doživljaja objavljenog Boga preko sebe i Boga u sebi. Došla je do uvjerenja da je Bog »Onaj koji jest« i »Ljubav«, a čovjek da je »onaj koji nije« i po sebi »ništa« (PISMO 146).

Kratko rečeno: dvije su spoznaje kao jedna spoznaja, jer jedna se ne može razvijati bez druge; jedna uključuje drugu; prva je uvjet druge. A tako se i rješava to pitanje prvenstva između negativne i pozitivne metode u moralci, naime: jedna je zapravo zapovijed kada je jedna uključena u drugoj, kao što je u zabrani NE UKRADI uključena zapovijed: čuvaj tuđe i predaj vlasniku. U genetičkoj fazi, ili u fazi sticanja savršenstva ili kreposti, prva je dužnost iskorijeniti mane ili grijeh. Međutim, netom uklanjaš mane, stičeš krepost, prema tome i tu se radi o jednoj metodi, ili o jednom putu.⁷

Most koji spaja zemlju s nebom

U ovom antro-po-teološkom gibanju Katarina dolazi do Krista kao mosta između nas i Boga, a Crkva je veza između nas i Krista. Krist je taj most, jer u sebi spaja božansku i ljudsku narav. Preko mosta se prelazi i dolazi do cilja, a Krist je za nas put za vječni život.

⁶ P. G. D. URSO — P. J. CASTELLANO, S. Caterina E S. Teresa 1970, str. 39.

⁷ J. KUNIČIĆ, *Quousque tandem »De praeceptis«*, u DT (Piacenza), 1956, br. 3—4, str. 409 sl.

Od čega je taj most sagrađen? Od živog kamenja, uklesanog u Krista, a to su istinske i stvarne kreposti. Krist je, dakle, taj most, i to Krist i kao nauka ili teorija i kao život ili milost.

Kako je stupio na pozornicu svijeta? Kako je došlo do njegove uloge u misteriju spasenja? Katarina se služi usporedbom s mostom. Nije važno odakle je uzela tu sliku, dovoljno je reći da je Krist »put« (Iv 14, 6). Njoj je bolje poslužio simbol mosta. Kako? Put prema Bogu, zadnjoj i najvišoj svrsi čovječjeg života, srušio se iskonskim grijehom. Nastala je velika pukotina, provalija, i u njoj rijeka brzica. Nitko se nije mogao spasiti tako da dospije na drugu stranu života. Presv. Trojstvo odluči poslati drugu osobu, Sina, i utjelovljenje je određeno zato da posluži ljudima kao most do Boga.

S Kristom je nerazdruživo vezana Crkva. Katarinina ekleziologija u teoriji i u praksi traži trajno i najuže povezivanje s misterijem spasenja kako ga je izveo Krist. Na mostu ima mnogo stepenica. To je uspinjanje prema Bogu, prema savršenstvu ili sreći života. Crkva umornim putnicima pruža kruh i krv života (DIJALOG, pogl. 72). Crkva je djeli-teljica sakramenata, milosnog soka u ljudskim dušama.

Ići preko mosta znači ići putem istine, ići ispod mosta znači ići putem laži (PISMO 272;318). A svi su ljudi pozvani ići preko mosta, to je opći poziv spasenja (Pogl. 53; PISMO 215). Međutim, ne idu svi istom brzinom, to ovisi o stupnju ljubavi, o poistovjećivanju s Propetom, jer Krist je uvijek Propet. Na vrhu mosta su duše progonejene od želje za Istinom. Na tom položaju može se zamisliti da duša želi i umrijeti (Pogl. 84), jer je vuče vječno svjetlo. Netko je napisao da je Katarinina zamisao mističnog sjedinjenja jedna od najboljih što su ikada bile napisane.⁸

Hoćemo li Katarininu zamisao nazivati kristocentričnom? Bez sumnje. Iz svega je jasno da se ne radi o nekom autonomnom kristocentrizmu, o kristocentrizmu u zraku, nego o Kristu koji za svakog kršćanina mora postati centar težnja i djelovanja. Dakako, to je kristocentrizam u podređenosti teocentrizmu, kako i sam pojam mosta govori. Kršćanin u Kristu mora naći svu mudrost života, a to je božanska mudrost križa (1 Kor 1,18 — 31; 2, 2; 2,4). Glava je Krista Bog (1 Kor 11,3), i Krist je kao čovjek podlozan Ocu (1 Kor 15,27), i kruna svega je Bog sve u svemu (1 Kor 15,28). Katarinin je kristocentrizam onaj životni, doživljajni.⁹ Povezanost Krista s Ocem nebeskim, Crkve s Kristom, kršćanina sa svim tim faktorima spasenja osnovni je uvjet Katarinine teologije (PISMO 272). Naglašujem osobito ovo: Katarinina se kristologija širi u ekleziologiju, u teologiju Crkve. Crkva je za nju kao živi Krist na zemlji, i tko ne sluša Papu prestaje biti dionikom krvi Kristove (PISMO 171;305; vidi 282 i DIJALOG pogl. 154).

⁸ POURRAT, *La spiritualité chrétienne*, Paris, II, str. 317.

⁹ J. KUNIČIĆ, u BS, 1966, br. 3—4, str. 749 sl.

Za Katarinu je rečeno da je ona »naučitelj Krvi Kristove i njegova mističnog tijela, Crkve, oživljavane od Krvi«. Ovo naglašavanje KRVI sili nas da tom faktoru spasenja nađemo mjesto u teološkoj zgradi. Pavao VI. je rekao da se Katarinina nauka na divan način slaže s Tominom naukom, pa će i ovaj aspekt teologije tu tvrdnju uistinu potvrditi.

Toma govori o mucii Kristovoj, o smrti Kristovoj, o uskrsnuću Kristovu u vezi s našim spasenjem.¹⁰ Uvijek naglašava da sve što se događalo u Kristovoj ljudskoj naravi, ima za nas spasonosnu učinkovitost zbog njene povezanosti s božanskom naravi. To govorimo i za danas, sada, recimo u ovoj Misi, jer božanska narav je Bog, a on je prisutan posvuda i uvijek, i taj je »contactus virtualis« dovoljan za tu učinkovitost. »Što god se događa u tijelu Kristovu (ljudskoj naravi), i poslije smrti (rastave duše od tijela), za nas je spasonosno snagom pripojenog božanstva«, govori sv. Toma.¹¹ A prolivena krv je sinonim za muku i smrt. Kristologija je za Katarinu teologija Krvi.

Znamo za blagdan predragocjene Krvi Kristove (1. srpnja), znamo i za motiv jačeg naglaska na tu svečanost, naime: obljetnica otkupljenja smrću Kristovom. Poznato je kako je Ivan XXIII. bio prožet pobožnošću prema Krvi Kristovoj, pa je u aktima Rimske sinode uključen poziv da treba vrlo mnogo držati do te pobožnosti.¹² I, psihološki govoreći, objekt je te pobožnosti vrlo prikladan da u čovjeku pobudi pobožnost, jer krv je vlastitost čovječje Kristove naravi, dakle tu je prisutan Krist kao čovjek, nama blizak, nama jednak.

Katarina je ponekad nekako »opsjednuta« idejom Krvi, npr. u PISMU 102. U tom pismu ona poziva svoga ispovjednika neka se utopi, opere, neka se opije, nasiti i obuče u Krv Kristovu. To se može razumjeti ako se povezuje Krv s mukom, jer doista u tom ozračju Krv je svjedočanstvo ljubavi, prisutnost Ognja-Duha Svetoga, cijena našeg spasenja, dokaz nerazdružive veze Boga i čovjeka, zalag jedinstva među ljudima itd.

S dogmatske strane mora se opaziti da se do Krvi dolazi karizmatičnim putem preko spoznaje sebe (PISMO 87), a u Krvi je stjecište svih otajstava, jer sva se otajstva, od stvaralačkog Trojstva do zadnjeg čovječjeg cilja, nalaze u njenoj optici. Krv je kao sinteza vjere i života u Kristu, centar kršćanske asketike i mistike.¹³

Katarinina moralka raste na dogmatici, a dogmatika i moralka, kako je više puta rečeno, nisu skolastički, cerebralni, suhi traktati o nebeskim istinama, nego uvijek s projekcijom na život ili praksu. Ispravno je napisao A. Morta: »Katarina ne piše ono što zna. Ona piše ono od čega živi. Ipak recimo bolje: ona piše **ONO ŠTO ŽIVI** ili pro-

¹⁰ SV. TOMA, III P, q. 48; o smrti q. 50, a. 6; o uskrsnuću q. 55, a. 2.

¹¹ SV. TOMA, III P, q. 50, a. 6.

¹² PRIMA ROMANA SYNODUS. Rim 1960, br. 535, str. 207.

¹³ D. URSO, nav. dj. str. 47-8.

življuje«. ¹⁴ Tako će pozvati na borbu protiv svoje volje, protiv grijeha sjetilnosti, osobito protiv putenosti, pozivajući se na Krv. »Kada sin vidi krv ubijenog oca, rasplamćuje se mržnjom na ubojicu: slično i duša kada opazi krv Stvoriteljevu. I ona stvara u sebi i razvija mržnju i odvratnost prema neprijatelju koji je nju ubio, a to je grijeh«, jer grijeh je uzročnik i Kristove smrti. Svakim grijehom mi ubijamo Krista, prema tome moramo u ime iste Krvi zamrziti i sami sebe (PISMO 148).

Krv nas poziva da mrzimo grijeh, ali nas poziva da se sve više usavršujemo ili rastemo u ljubavi. Tko živi u milosti, naći će u Krvi oganj, i u Krvi će se hraniti milosrđem, jer je iz milosrđa i prolivena za nas. U Krvi nestaje tame, nastaje svjetlo, jer tu mora iščeznuti tama sjetilnog samoljublja i servilnog straha, a mora se naći onaj sveti, božanski ili spasonosni strah i sigurnost božanske ljubavi (PISMO 102).

Katarina konstatira da je Krist sve učinio iz ljubavi. Rodio se u štali. Podnio je sve vrste muka i patnji. Pustio je da ga propnu na križ. Posjetio je one koji su ga čekali da se usreće. Ostao je s nama u euharistiji. Poslao nam je Duha Svetoga. Ostavio nam je Crkvu (PISMO 47). Da, ostavio nam je svoga namjesnika iz ljubavi prema našem spasenju. Rastaviti se od povezanosti s Papom znači prekinuti tijek Krvi u dušu (PISMO 207). Promatrajući sve to, vidimo da Katarina želi postati mučenica krvi iz ljubavi prema Krvi.

Na zenitu Katarinine asketike, odnosno puta prema Bogu, nalazi se Propeti. S jedne strane tajna Krvi, s druge pak kao neko božansko ludilo za spasom duša otkrivaju nam srž Katarinine mistike. Još kraće: tajna ljubavi tajna je Katarininina života i njene nauke.

Što se od čovjeka očekuje?

U žargonu sv. Katarine mogli bismo odgovoriti ovako: Neka ubije svoju volju u slatkoj Božjoj volji (PISMO 318), jer je smrt grijehu uvijek života u Bogu. U pozitivnoj fazi mogli bismo reći ovako: »Neka ti srce bude posudica koju ćeš uvijek napunjavati na izvoru Božje ljubavi« (PISMO 49). Nije dovoljno napuniti je na izvoru Božje ljubavi, treba je NAPUNJATI, odnosno piti trajno uzimajući iz istog izvora (isto mj.) Ispravna ljubav prema stvorovima napunja se na tom izvoru, neispravna na drugim izvorima. Ljubav prema Bogu je bezgranična, ljubav prema stvorenjima ima granice, i mora imati, a te su: čuvanje ljubavi prema Bogu.

Uzor je pred svakim od nas. To je: Propeti. Tu čitamo knjigu, smjernice za svoj život, napisanu ne crnilom, nego krvlju. Stihovi te knjige, pjesme ljubavi, slatke su i svete rane nogu, boka, glave, usta. I ta je teologija Križa otvorena prema horizontu vječne nade, jer je utemeljena na beskrajnoj ljubavi — »Sangue e Fuoco, inestimabile Amore« (PISMO 273).

¹⁴ A. MORTA, *Introduction u španjolskom prijevodu dijaloga*, Madrid 1955, str. 118.

Mi moramo umrijeti. Umrijeti grijehu i svojoj volji, jer i Propeti je umro iz poslušnosti prema Ocu radi našeg spasenja (Heb 10,7). Tko se ne bori, neka se ne nada ni pobjedi. A od njega se traži jedno: HTJETI, jer i grijeh i krepost plodovi su htijenja. A svaki čovjek posjeduje tu silnu moć htijenja, i toliko je ta moć jaka da ni zloduh ne može prisiliti volju da odabere grijeh (PISMO 169). Život je trkalište, čovjek je natjecatelj (1 Kor 9, 24 — 27) i kao takav treba da odbaci sve što mu smeta u natjecanju i da se oboruža svim što mu pomaže da dobije nagradu.

Krv prosvjetljuje. Krv nas opija (PISMO 25). A krv je poziv na borbu protiv grijeha u nama i oko nas. Teško se snaći u toj atmosferi prezasićenoj borbom. »Moja duša u boli je radosna i vesela jer kroz trnje osjeća miris ruže koja će se otvoriti« (PISMO 137). Ta ruža je čistoća duše, to je nebo.

SUMMARIUM

Multi de theologia S. Catharinae scribunt et synthesim theologicam eiusdem memorant quin fundamentales conceptus huius syntheseos ostendant. Auctor articuli hoc conatur facere. Punctum a quo Catharina incipit est poetica cognitio suiipsius. Ex cognitione sui et Dei ad virtutes acquirendas accingitur homo, Christo sese conformat, et apostolatui in Dei honorem animarumque salutem sese dedicat. Haec theologia dici potest theologia vitalis, capax ut in »Erlebnis« transeat. Minus de theoria, plus de vita videtur occupata. Adhibetne Sancta methodum negativam vel illam quam positivam dicunt? Tollit tenebras inducendo lucem, ergo una est methodus, hic vel inde unius vel alterius magis proprias notas prae se ferens. Inductivam, in genere, vel antropologicam methodum sequitur. Unde et Christus magis propinquus apparet. Pons est ad Patrem. Christus vero ut doctrina et ut virtus ac gratia. Christo inseparabiliter coniuncta est Ecclesia. Et alia quoad conceptum »Christi-Sanguinis« exponit auctor.